

A koblenzi bankrablás¹

A túszszedéssel kombinált bankrablások igen gyakoriak voltak Amerikában, Európában a bankrablók csak a hetvenes évek elején próbálkoztak – ily módon zsarolva a hatóságokat – egéretat nyerni.

A címbeli bankrablás 1982. október 5-én történt. Közvetlenül az ebédidő előtt a záraskor két férfi lépett be a németországi Koblenz városának egyik bankjába.

A rablók a bankban nagyon célirányosan mozogtak, igyekeztek kívül maradni az automata fényképezőgép látószögén, és szemlátomást ismerték a terepet. Valamennyi pénzt magukhoz vettek, de a helyszínről már nem tudtak elmenekülni, mert az egyik banktisztviselő megnyomta a rendőrséget riasztó csengőgombot.

Az ügyeletes rendőrsízt elkövette ugyan azt a technikai hibát, hogy felhívta a bankot, hogy valóban rablótámadásról van-e szó, de a vezető dadogása miatt mégis kivonult egy egység. A rendőrök nem használtak szíriénát, de a két bűnöző felűnőnek találta, hogy leállt az utca forgalma, csend lett, és jól kivehető volt egy rendőrségi adóvívó recsegése. Így aztán a bankban maradtak, és a túszejtés mellett döntöttek. A bankban tartózkodó ügyfeleket és tisztviselőket lezavarták a bank pincéjébe, és vártak. Az utcára kinézve látták, hogy az épületet fegyveresek veszik körül.

Az akció vezetője nagy gondban volt, mert egy korábbi, balul sikerült üldözés után azt a parancsot kapták, hogy az ilyen esetekben kímélni kell a túszoak életét és testi épségét, egyúttal kerülni kell a hosszú üldözéseket is. Márpedig valami ilyesmire volt kildátás, mert amikor délután három óraker telefonon felhívták a rablókát, azok kezdetben egymillió, majd az alkudozások elhúzódása után egymillió-hétszázezer márka készpénzt és egy autót, valamint szabad elvonulást követeltek. Ellenkező esetben a túszoak meggyilkolásával fenyegetözték.

A válságstáb pszichológus szakértője, aki mindvégig követte a gengszterekkel folytatott tárgyalásokat, ezt a fenyegetést nem tartotta komolynak.

Sajnos, mint később kiderült, várakozásai nem igazolódtak be. Időközben egy lelkész is bekapcsolódott az alkudozásokba, és a helyszínen próbálta jobb belátásra bírni a két bűnözőt. Ugyanekkor a rablók egy banktisztviselővel felhívták az egyik lap szerkesztőségét, és a közvéleményt is tájékoztatták a történetkről.

Mivel a rendőrök hajthatatlannak bizonyultak, a bűnözők felszólították a túszoakat, hogy jelöljenek ki maguk közül valakit. A pincéből elsőként feljövő 17 éves fiút azonban visszaküldték, helyette Detlef Becker 19 éves banktisztviselő áldozta

¹ Nemzetközi rendőrségi szlakpök anyagai alapján összeállítva.

HÍRES BŰNÜGYEK, TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

fel magát. Hogy nyomatékot adjanak fenyegetéseiknek, mintegy 10 cm-ről Becker térdhajlatába lőttek. A lelkesző kivonszolta a sebesült Beckert a ház elé, ahol egy mentőorvos gondjaira bízta. Jó ideig úgy tűnt, hogy a sebesülés nem veszélyes, de az eset után tízenegy nappal a fiatalember a kórházban meghalt. A későbbi perben a bankrablók védőügyvédei szerint orvosi műhiba okozta a tüdőembóliát. Az áldozaton már nem segített, hogy a sírjánál a tartományi miniszterelnök az egyik legkiemelkedőbb érdemrenddel tüntette ki.

Miután az ostromlók vezetői meggyőződhetnek a bűnözők elszántságáról, mi marad más választásuk, mint hogy teljesítsék a követeléseiket, ezért engedélyezték a váltásdíj átadását. A rendelkezésükre bocsátott világoskék BMW személygépkocsit viszont az alkudozások ideje alatt megfelelően „átalakították”. Beszereltek egy rádió-távírányítós készüléket, amellyel el lehetett érni, hogy a kívánt pillanatban ne lehessen gázadással növelni a motor fordulatszámát. Egy másik ugyancsak távírányított készülékkel be lehetett fékezni a kocsit, egy harmadikkal pedig kis robbanótöltetet lehetett benne felrobbantani.

Sajnos ezeket a technikai trükköket nem tudták később kihasználni.

A követelt váltásdíjat két részletben átadták, és az átlarcos, kesztyűs tettesek két tüsszal háborítatlanul beszálltak az autóba. Mielőtt azonban elindultak volna, a rablók a koci hátsó ablakát egy speciális spray-vel befújták, és ezzel elérték, hogy kívülről ne lehessen belátni az autóba. (Mint később kiderült, ezt a spray-t eredetileg a bank automata fényképezőgépjének lencsésjére szánták.)

Nyaktörő tempójú üldözés vette kezdetét. Néha 200-as sebességgel is haladtak a nem túl széles utakon. Közben rövid időre megálltak, és elengedték a tüsszokat.

És itt álljunk meg egy pillanatra! A bűnügyi nyomozásban a szemben álló felek – miként a sakkban – egymás hibáiból élnek. Nos, ebben az esetben sajnos a legtöbb hibát a rendőrség követte el. A tettesek eddig – profikhoz méltón – kínosan ügyeltek a legapróbb részletekre is. Csak közvetítőkkal tárgyaltak még a telefonban is, a cigarettacsikkjeiket a magukkal hozott citromlébe dobálták, hogy a nyálmaradványait megsemmisítsék, nem vették le kesztyűjüket, maszkjaikat stb. Ezzel szemben a rendőrség az üldözés elindulásakor – ismeretlen okból – nem adta ki az ilyen esetekben általános riadót. Az üldöző autók egy csoportja a menekülőket követő autó helytelen utasítása miatt egy kanyarban jobbra fordult, halott a bűnözők balra mentek.

Nagy szerencse hogy a két gengszter is követett el hibát, igaz, hogy csak egyetlenegy, de az végzetesnek bizonyult: behajtottak egy körforgalomba, hagyták, hogy az őket követő civil rendőrautó rájuk fusson, majd a megzavarodott és fegyverük után kapkodó rendőröket kirángatták a kocsiból, és immár ezzel az autóval mentek tovább. Így a bekapcsolt rádióból mindenkor értesültek az üldözés ál-

lásáról és a parancsnokság intézkedéseiről. Ez eddig remek húzás volt, az egyik bűnöző azonban még egy trükköt bevetett, és ez már soknak bizonyult. Fogta az adóvevő mikrofonját, szabályosan bejelentkezett, és figyelmeztette a „kollégáit”, hogy a bűnözők rendőrautóval menekülnek. Azt kívánja ezzel elérni, hogy az üldözők között zavar keletkezzen. Az elgondolás nem volt rossz, mert valóban sikerült is kereket oldaniuk, a sötétben lerázva magukról még az üldöző helikoptert is, eltűntek. A rendőrautót másnap reggel Koblenztől meglehetősen messze, egy kis faluban találták meg.

Mivel azonban a rádióforgalmazást magnetofonok rögzítik, a bejelentkezéseket másnap már sok millióan hallgatták végig a tévében, köztük mindenekelőtt rendőrök, a nyomozás vezetői ugyanis feltételezték, hogy a szabályszerűen bejelentkező és speciális rendőrségi szakzsargonban beszélő bűnözőknek valamilyen rendőrségi kapcsolata is van.

Két nappal a bankrablás után a kölni különleges rendőrségi alakulattól² olyan jelzés érkezett, hogy felismerni vélik a hangot, az szerintük egy volt kollégájuké, *Gerhard Benoit*.

Ezzel egyidejűleg az eredménytelen üldözés miatt kemény bírálatok érték a rendőrséget. Annak ellenére, hogy végül kézre kerítették a tetteseket, és megkerült a pénz is, a sajtó csaknem egy évig emlegette ezt az esetet a rendőrök balfogásainak példájaként.

Most, hogy már volt gyanúsított, minden erővel az egykori rendőr után kezdtek kutatni. A gyanút erősítette, hogy Benoit egyszer már elkövetett egy fegyveres rablást, emiatt is küldték el a rendőrségtől. Ez még 1978-ban történt, amikor egy kölni városzélli nagyáruház főpénztárát álarcos, géppisztolyos(!) férfi próbálta meg kirabolni. Őt golyót a mennyezetbe rejtett, mire az alkalmazottak a földre vetették magukat, és a golyóálló üveg megvédte őket a tettes fegyverétől. A rabló észlelte a szerencsétlen helyzetét, és egy kis résen keresztül benyúlva, csak anyyi pénzt tudott elvinni, amennyit elért. Így mindössze 270 márka volt a zsákmánya.

Szemtanuk szerint a rabló egy sötétkék Ford Granada gépkocsival menekült a helyszínről. A rendszámról kiderült, hogy egy roncslepről származik, viszont a kocsis a menekülés közben megsérült.

A kiadott általános körözésre ezúttal is a különleges rendőrségi alakulat tett bejelentést, mert feltűnt nekik, hogy az egyik ugyanolyan típusú sötétkék kocsijuk eleje sérült, és a kilométeróra, valamint a menetlevelek között 120 km különbség mutatkozik, amire a kocsis vezetője, Benoit nem tud hihető magyarázatot adni. A

² Ez megfelel a magyar Készletli Rendőrségnek.

HÍRES BŰNÜGYEK, TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

helyszínén talált lövedékekről és hüvelyekről aztán kiderült, hogy Benoit szolgálati(!) fegyveréből származnak.

Természetesen azonnal elbocsátották a rendőrség kötelekéből, de a kis kárösszeg miatt viszonylag csekély bürtönbüntetéssel megúszta. A bíróság előtt elmondta, hogy miután kifizette a volt feleségének a tartásdíjakat, meg a jelenlegi élettársának is odaadta a megállapodott összeget, mindössze ötven márká zsebpénze maradt a fizetéséből, és ezen a helyzeten akart segíteni a rablással.

Az ügy kapcsán automatikusan megvizsgálták Benoit előéletét, és meglepő dolgok derültek ki: mielőtt rendőrnek állt, Benoit emberölés miatt három évet töltött börtönben!

1961-ben az akkor 15 éves Benoit egy barátjával feltörte a nagybátyja vadászkunyhóját, és elvitt egy 6 mm-es vadászpuskát lőszerrel, majd a közeli erdőben lövöldözni kezdtek. Amikor a helyszínre érkező ötvenéves nagybácsi el akarta venni a fegyvert, Benoit csipőből rálőtt, a nagybácsi meghalt.

A bíróság hat évre ítélte.

Nem ez volt az egyetlen összeütközése a törvénnyel: a szabadulása után, 1968-ban, egy utcai igazoltatásnál pisztolyt találtak nála, de a büntetett előéletű férfit a bíróság nagyvonalúan felmentette az engedély nélküli fegyvertartás vádjá alól.

Ezek után 1973-ban jelentkezett rendőrnek. Rutinszerűen ellenőrizték ugyan az előéletét, de a rendőrségnek csak korlátozott mélységben van joga az adatokba betekinteni, ezért mivel nem tudtak az emberölésről, felvették rendőrnek.

Az előírások szerint az állambiztonsági szolgálat is ellenőrzi minden rendőrségi alkalmazott megbízhatóságát. Így hét hónap múlva kiderült ugyan Benoitról, hogy a múltja enyhén szálva is „mozgalmas” ahhoz, hogy rendőr lehessen, de az illetékes szerv mégis úgy döntött, hogy a fiatalokban elkövetett „boltlás” ellenére maradhat a különleges alakulat kötelékében. Így adódott, hogy egyebek között cívil ruhában ő is őrizte a Kölnbe látogató II. János Pál pápa biztonságát.

Nos tehát, a koblenzi bankrablás kapcsán ott tartottunk, hogy a rádiózás miatt Benoitra terelődött a gyanú. A tettestársáról ugyancsak kapott egy tippet a rendőrség, mert az ő autójára korábban felfigyeltek a koblenzi banképitelt előtt.

Így tehát már csak a két feltételezett tettest kellett megtalálni. Egyheti keresés után először Ernst Schluschest sikerült kézre keríteni. A 36 éves asztalos a lakóhelyén, Bochumban fogták el, és egy hétvégi házban megtalálták az elrabolt pénz csaknem felét is. A hiányzó pénzről a rendőrség később úgy vélekedett, hogy az osztozkodásnál Benoit vagy becsapta társát, vagy pedig – mivel tudott a rejték helyéről – egyszerűen meglopta Schluschest.

A rendőrségnek Benoit elfogása sem sikerült a legfényesebben.

Mivel felderítették, hogy Kölnben, az élettársánál rejtőzik, ott akartak lecsapni rá.

HÍRES BŰNÜGYEK, TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Tartottak tőle, hogy az egykori rendőr esetleg felismeri a kölni rendőrtársait, ezért Koblenzből hoztak rendőröket. Benoit azonban résen volt, és amikor megjelentek az utcában a civil ruhás rendőrök, élettársa egyik gyerekével az autójához futott, a rendőrök pedig, hogy kíméljék a gyerek életét, hagyták elmenekülni.

Először Frankfurtba ment, majd onnan Münchenbe. Itt aztán utolérte végzete, mert valaki feldobta őt a rendőrségnek, és egy étteremben elfogták, még mielőtt védekezhetett volna.

A nyomozók az ügy végén végül némi sikert is elértek, felkutatták ugyanis a Benoitra jutó pénz rejtekhelyét: egy távoli faluban, az élettársa első férje sírjában volt elásva.